

Z Á S A D Y S U D C O V S K E J E T I K Y

/zatiaľ pracovný materiál , vychádzajúci z podkladov JUDr. Jána Vanka/

P r e a m b u l a

Súdna rada Slovenskej republiky, ako ústavný orgán zabezpečujúci nezávislé postavenie súdnej moci od ostatných orgánov verejnej moci:

- majúc na zreteli, že právo každej osoby na nezávislý a nestranný súd, je súčasťou dodržiavania ľudských práv a základných slobôd v zmysle čl. 6 Dohovoru a známej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva

- uvedomujúc si, že dodržiavanie pravidiel etického správania sa sudcov je dôležitým faktorom pre zvýšenie dôvery verejnosti a účastníkov konania v **nezávislú súdnu moc**

Na základe článku 141a ods. 5 písm./j Ústavy Slovenskej republiky, v spolupráci s orgánmi sudcovskej samosprávy,

v y d á v a t i e t o

ZÁSADY SUDCOVSKEJ ETIKY

I.

Všeobecná časť

Zásady sudcovskej etiky:

1/ stanovujú hodnotové princípy a pravidlá správania sa sudcov s cieľom, v demokratickom a právnom štáte definovať etické hodnoty, za dodržiavania ktorých sa sudcovia dobrovoľne zaväzujú zabezpečiť ochranu práv a slobôd účastníkov konania /každého/ pri výkone svojej funkcie

2/ definujú základné hodnoty sudcovskej osobnosti a vytvárajú rámec pre posudzovanie správania sa sudcov pri výkone sudcovských i občianskych povinností

3/ sú návodom pre správanie sudcu pri plnení jeho povinností v oblasti etiky a dávajú možnosť požiadať o pomoc orgány súdnictva

II.

Všeobecné zásady

1/ Základnými hodnotami pri výkone funkcie sudcov sú:(záväzok voči spoločnosti).

a) nezávislosť a nestrannosť

- b) bezúhonnosť
- c) spravodlivosť a kompetentnosť (kvalifikovanosť)
- d) zdvorilosť a diskrétnosť
- e) rovnaké zaobchádzanie a transparentnosť

2/ Osobnými kvalitami sudcov sú najmä tieto vlastnosti sudcu:

ľudskosť, pracovitosť, odvaha, serióznosť, rozvážnosť, lojalita k sudcovskému stavu, rešpekt, trpezlivosť a schopnosť počúvať

3/ Sudcovské povinnosti sami o sebe zahŕňajú dodržiavanie etických zásad

- a) pri výkone povinnosti vyplývajúcich z funkcie sudcov
- b) povinnosti voči profesii a sudcovskému stavu
- c) povinnosti v občianskom živote (súkromný život sudcu, mimopracovné aktivity sudcu, verejný život sudcu).

ad a/

1. Sudcovia rešpektujú a presadzujú nezávislosť, bezúhonnosť, morálnu integritu a nestrannosť súdnictva a vyhýbajú sa nevhodnému správaniu či vystupovaniu vrátane takého, ktoré vzbudzuje dojem nevhodnosti.

2. Sudcovia vykonávajú povinnosti vyplývajúce zo sudcovskej funkcie nestranne, profesionálne, svedomito a dôsledne.

3. Sudcovia pri výkone svojej funkcie slovami ani skutkom neprejavujú zaujatosť voči iným osobám a vyvarujú sa akémukoľvek neprístojnému správaniu voči iným osobám.

4. Sudcovia nepodľahnú nátlaku verejnosti či obavám z kritiky a pri výkone funkcie nepripustia ovplyvnenie svojho konania a rozhodovania žiadnymi

rodinnými, spoločenskými, politickými, finančnými či inými záujmami, bez ohľadu na ich zdroj, motívy či príčiny

5. Sudcovia vystupujú vo vzťahu k účastníkom konania, svedkom, právnym zástupcom ako aj k iným osobám, s ktorými prichádza do styku v rámci svojej funkcie s trpezlivosťou, dôstojnosťou a zdvorilosťou.

7. Sudcovia neposkytujú žiadne verejné ani neverejné vyjadrenia, ktoré by mohli mať podstatnejší vplyv na výsledok rozhodovaných vecí a na spravodlivý súdny proces, alebo vo verejnosti vyvolať dojem, že sú zaujatí a neobjektívni.

ad b, c/

1. Sudcovia nezneužívajú svoju autoritu a prestíž vyplývajúcu z ich sudcovskej funkcie na presadzovanie vlastných, osobných či ekonomických záujmov alebo osobných či ekonomických záujmov blízkych, alebo iných osôb.

2. Sudcovia vykonávajú svoje osobné a mimosúdne aktivity tak, aby bolo minimalizované riziko konfliktu s ich povinnosťami vyplývajúcimi zo sudcovskej funkcie.

3. Sudcovia sa nepodieľajú na činnostiach a aktivitách, ktoré by narušovali riadne plnenie ich sudcovských povinností, ktoré by z objektívnych dôvodov neboli súlade s požiadavkami na ich nezávislosť, nestrannosť, bezúhonnosť a morálnej integrity alebo ktoré by z objektívnych dôvodov mohli vzbudzovať dojem vyvíjania nátlaku.

4. Sudcovia vedome a zámerne nezverejňujú informácie, získané v rámci výkonu sudcovskej funkcie na žiaden iný účel ako súvisiaci s výkonom funkcie.

5. Sudcovi nie sú členmi v akýchkoľvek organizáciách hlásajúcich či praktizujúcich nezákonnú diskrimináciu osôb z dôvodu ich rasového a etického pôvodu, pohlavia, vierovyznania, národnosti alebo sexuálnej orientácie.

6. Sudcovia neposkytujú právnické služby vo verejnom živote, nezastupujú členov svojej rodiny v konaní pred súdmi a bezodplatne neposkytujú právne poradenstvo. Majú právo zastupovať sa v súdnych konaniach sami.

7. Sudcovia nevyužívajú svoju autoritu a prestíž svojej sudcovskej funkcie na presadzovanie svojich osobných záujmov, či záujmov svojej rodiny.

8. Sudcovia nevyžadujú ani neprijímajú žiadne dary, stimuly a výsady, ktoré by na základe objektívnych okolností mohli byť považované za prejav narušenia sudcovskej nezávislosti, nestrannosti, bezúhonnosti a morálnej integrity sudcovského stavu.

IV.

Záruky dodržiavania zásad sudcovskej etiky

1/ Garantom dodržiavania zásad sudcovskej etiky sú samotní sudcovia, ktorí ich dobrovoľne akceptujú a aplikujú presvedčení o ich správnosti.

2/ Súdna rada Slovenskej republiky, vykonáva všeobecný dohľad nad dodržiavaním a aplikáciou **Zásad sudcovskej etiky**, ktoré môže podľa potreby vždy aktualizovať.

3/ Orgány sudcovskej samosprávy a sudcovských stavovských organizácií, prispievajú k ich dodržiavaniu interpretáciou a aplikáciou **Zásad sudcovskej etiky** a najmä pri poskytovaní konzultačnej činnosti.

V.

Zodpovednosť za porušenie zásad a konzultačná činnosť

1/ Príslušné orgány sudcovskej samosprávy a príslušné orgány sudcovských stavovských organizácií. :

- a) poskytujú na žiadosť sudcu konzultáciu na zabezpečenie dodržiavania zásad sudcovskej etiky
- b) pri realizácii disciplinárnej kompetencie (§ 120 ods. 2 písm. f zák. č. 385/2000 Z. z.) posudzujú, ak nepodajú návrh na disciplinárne konanie, či správanie sudcov je v súlade so zásadami sudcovskej etiky
- c) na základe podnetu fyzickej osoby alebo právnickej osoby posudzujú dodržiavanie zásad sudcovskej etiky (§ 69 ods. 1, 3 zák. č. 757/2004 Z. z.)

VI.

Záverečné ustanovenia

1/ Zabezpečenie efektivity týchto Zásad sudcovskej etiky si nevyhnutne vyžaduje jednotný postup pri ich interpretácii a aplikácii samotnými sudcami, príslušnými orgánmi sudcovskej samosprávy, sudcovských stavovských organizácií a Súdnej rady Slovenskej republiky.

2/ Pri interpretácii a aplikácii týchto Zásad sudcovskej etiky sa vychádza z textov medzinárodných dokumentov, ktoré upravujú pravidlá etického správania sudcov a sú uvedené v prílohe, ako ich neoddeliteľná časť:

- a) Odporúčanie CM/Rec (2010) 12 Výboru ministrov Rady Európy členským štátom o sudcoch: nezávislosť, efektívnosť a zodpovednosť zo dňa 17.11.2010.

- b) Londýnska deklarácia Európskej siete súdnych rán (ENCJ) „Sudcovská etika) z roku 2010,
- c) Magna charta sudcov (Základné princípy) schválených Poradnou radou európskych sudcov (CCJE) z novembra 2010.
- d) Stanovisko č. 3 (2002) Poradnej rady európskych sudcov (CCJE) o zásadách a pravidlách profesionálneho správania sudcov, o etike, nezlučiteľnom správaní a neustrannosti.
- e) Etický kódex schválený Hlavným zhromaždením Združenia sudcov Slovenska (ZSS) v roku 1999.
- f) Zásady sudcovskej etiky schválené Radou sudcov Slovenskej republiky dňa 14.04.2001.

V Bratislave dňa

JUDr. Jana B a j á n k o v á
predsedníčka Súdnej rady SR